NÕUKOGU OTSUS (EL) 2021/430,

5. märts 2021,

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel 7.–12. märtsini 2021 Jaapanis Kyotos toimuval ÜRO kuriteoennetuse ja kriminaalõiguse 14. kongressil seoses Kyoto deklaratsiooniga „Kuriteoennetuse, kriminaalõiguse ja õigusriigi edendamine: kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamise suunas“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõiget 1, artikli 83 lõiget 1 ja artiklit 84 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kuriteoennetuse ja kriminaalõiguse 14. kongress (edaspidi „kongress“) toimub 7.–12. märtsil 2021 Jaapanis Kyotos. Kongressi peamiseks tulemuseks on Kyoto deklaratsioon pealkirjaga „Kuriteoennetuse, kriminaalõiguse ja õigusriigi edendamine: kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamise suunas (edaspidi „Kyoto deklaratsioon“). Deklaratsioon võetakse vastu kongressil.

(2) Kyoto deklaratsioonis sätestatakse ÜRO kuriteoennetus- ja kriminaalõiguspoliitika raamistik järgmiseks viieks aastaks. Selles osutatakse ühelt poolt seosele arengu ja õigusriigi vahel ning vajadusele tulemusliku korruptsioonivastase võitluse järele ning teiselt poolt kuriteoennetuse, sealhulgas tõendipõhise kuriteoennetuse edendamise tähtsusele, kriminaalõigussüsteemi edendamise tähtsusele ja rahvusvahelise koostöö tihendamise ja tehnilise abi tähtsusele, et vältida ja käsitleda kõiki kuritegevuse vorme, sealhulgas terrorism ja kuritegevuse kujunemisjärgus vormid, näiteks need, millel on mõju keskkonnale.

(3) Liit on olnud ÜRO narkootikumide ja kuritegevuse büroo (UNDOC) juhtiv partner ja on rahastanud mitmeid kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemise algatusi, näiteks terrorismivastase õppeplatvormi käivitamine 2020. aasta aprillis. Laiemas kontekstis on liidu ning ÜRO narkootikumide ja kuritegevuse büroo vaheline operatiivne partnerlus aastate jooksul tugevnenud erinevate projektide rahastamise kaudu.

(4) Liit on kasutanud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 82 lõikel 1 ja artikli 83 lõikel 1 põhinevat pädevust, et võtta nendes valdkondades vastu õigusakte, hõlbustamaks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala väljakujundamist, võttes vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivid 2011/36/EL, ([1]) 2011/93/EL, ([2]) 2013/40/EL, ([3]) 2014/42/EL, ([4]) (EL) 2017/541, ([5]) (EL) 2018/1673 ([6]) ja (EL) 2019/713 ([7]).

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiiv 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja selle vastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK (ELT L 101, 15.4.2011, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/93/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja mis asendab nõukogu raamotsuse 2004/68/JSK (ELT L 335, 17.12.2011, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. augusti 2013. aasta direktiiv 2013/40/EL, milles käsitletakse infosüsteemide vastu suunatud rünneid ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2005/222/JSK (ELT L 218, 14.8.2013, lk 8).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/42/EL kuriteovahendite ja kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus (ELT L 127, 29.4.2014, lk 39).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1673 rahapesu vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse abil (ELT L 284, 12.11.2018, lk 22).

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/713, mis käsitleb mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastast võitlust ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2001/413/JSK (ELT L 123, 10.5.2019, lk 18).

(5) ELi toimimise lepingu artikli 82 lõige 1 ja artikli 83 lõige 1 moodustavad seega õigusliku aluse edasiste sammude jaoks, mis liidul ja selle liikmesriikidel kongressi järelmeetmetena võtta tuleb, järgides Doha deklaratsiooniga võetud kohustust, mida korratakse Kyoto deklaratsioonis vastavalt ÜRO Peaassamblee resolutsioonile 72/192.

(6) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõige 9 on nõukogu otsuse, liidu seisukoha kohta Kyoto deklaratsiooni suhtes, menetlusõiguslik alus. Selles on sätestatud, et nõukogul tuleb komisjoni ettepaneku põhjal vastu võtta otsus, millega kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega õigusakte.

(7) Liit ja selle liikmesriigid kavatsevad olla rahvusvahelises kuritegevuse vastases võitluses juhtivad osalejad. Vajadus võidelda piiriülese kuritegevusega on COVID-19 pandeemia ajal veelgi selgemalt ilmnenud. Kurjategijad ja organiseeritud kuritegelikud rühmitused on COVID-19 pandeemiat kogu maailmas ära kasutanud, näidates, et koordineerimine ja koostöö on nii ennetamise kui ka õigusemõistmise valdkonnas äärmiselt olulised.

(8) Praegused kuriteoennetuse ja kriminaalõigusega seotud probleemid ohustavad liidu sisejulgeolekut, kuid nende ulatus ei piirdu kaugeltki ainult liiduga. Kyotos vastu võetav seisukoht ja selle tulemus annavad liidule ja selle liikmesriikidele ainulaadse võimaluse tõhustada oma poliitikameetmeid rahvusvahelise koostöö parandamiseks ja kestliku arengu tegevuskava 2030 edendamise juhtimiseks.

(9) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ÜRO kuriteoennetuse ja kriminaalõigusemõistmise komisjonis, ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogus (Ecosoc) ja ÜRO Peaassamblees seoses Kyoto protokolliga võetav seisukoht, kuna Kyoto deklaratsioon mõjutab uut UNODCi ülemaailmset programmi ja võib oluliselt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu kavandatavat määrust, millega luuakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend.

(10) Kyoto deklaratsioon tugevdab kehtivat rahvusvahelist õigusraamistikku ja loob aluse edasiseks tegevuseks liidu tasandil mitmes kuriteovaldkonnas. Seepärast on asjakohane Kyoto deklaratsiooni vastu võtmine kongressil heaks kiita.

(11) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(12) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(13) Liidu seisukoha esitavad kongressil osalevad liidu liikmesriigid ühiselt. Kooskõlas lojaalse koostöö kohustusega peavad liidu liikmesriigid kaitsma seda seisukohta Kyoto deklaratsiooni vastuvõtmise järgnevates etappides,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel 7.–12. märtsil 2021 Jaapanis Kyotos toimuval ÜRO kuriteoennetuse ja kriminaalõiguse 14. kongressil (edaspidi „kongress“), on kiita heaks Kyoto deklaratsiooni vastuvõtmine pealkirjaga „Kuriteoennetuse, kriminaalõiguse ja õigusriigi edendamine: kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamise suunas“ („Kyoto deklaratsioon“). Kyoto deklaratsiooni eelnõu on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud seisukoha esitavad kongressil osalevad liidu liikmesriigid ühiselt.

Artikkel 3

Liidu esindajad võivad teha Kyoto deklaratsioonis omavahelisel kokkuleppel väiksemaid muudatusi ilma täiendava nõukogu otsuseta.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 5. märts 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
A. P. ZACARIAS